

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 74/2025-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Ing. Miroslava Peláka – správcu úpadcu SVOJPOMOC, spotrebné družstvo Bardejov**, Lipová 4, Bardejov, zastúpeného JUDr. Miroslavom Ondrušekom, advokátom, Radničné námestie 33, Bardejov, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Obo/7/2019-674 z 1. októbra 2020 a proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObdoV/4/2021 z 30. novembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 2. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 11 ods. 3 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 5Obo/7/2019-674 z 1. októbra 2020 (ďalej aj „napadnutý rozsudok z 1. októbra 2020“) a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1ObdoV/4/2021 z 30. novembra 2022 (ďalej aj „napadnutý rozsudok z 30. novembra 2022“). Navrhuje napadnuté rozsudky zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň sa domáha priznania náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako správca konkurznej podstaty (v konaní vo veci samej vystupujúci v procesnom postavení žalovaného) zapísal do konkurznej podstaty úpadcu v ústavnej sťažnosti uvedené nehnuteľnosti, a to z dôvodu, že podľa neho aktuálne evidovaný vlastník týchto nehnuteľností TAJANA, s.r.o., Dukelská 58/65, Giraltovce, IČO 31 703 585 [v konaní vo veci samej vystupujúci v procesnom postavení žalobcu (ďalej len „žalobca“)], je v katastrálnej evidencii evidovaný ako vlastník na základe absolútne neplatných právnych úkonov (troch kúpnych zmlúv – V 347/97, V 346/97 a V 391/97 – uzavretých medzi úpadcom a žalobcom).

3. Absolútnu neplatnosť uvedených kúpnych zmlúv sťažovateľ odôvodňoval ich rozporom so zákonom, s dobrými mravmi a poctivým obchodným stykom. Tiež to odôvodňoval aj tým, že tieto kúpne zmluvy obchádzajú zákon, resp. že bola daná počiatočná nemožnosť plnenia.

4. Ako vyplýva z obsahu predložených napadnutých rozhodnutí, Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 9Cbi/1/2017-525 zo 16. novembra 2017 (pričom išlo o jeho v poradí 4 rozsudok) v prvom výroku žalobu zamietol a druhým výrokom priznal žalovanému právo na plnú náhradu trov konania. O odvolaní žalobcu najvyšší súd (ako súd odvolací) rozhodol napadnutým rozsudkom z 1. októbra 2020. V ňom (vo výroku č. I) odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že sťažovateľovi uložil povinnosť vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu v tomto výroku bližšie špecifikované nehnuteľnosti, zároveň výrokom č. II vo zvyšku výroku o zamietnutí žaloby odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil a výrokom č. III priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Proti napadnutému rozsudku z 1. októbra 2020 sťažovateľ podal dovolanie. Jeho prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a tiež z § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Najvyšší súd o ňom rozhodol napadnutým rozsudkom z 30. novembra 2022 tak, že dovolanie zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ vo vzťahu k obom napadnutým rozhodnutiam namieta, že najvyšší súd porušil jeho právo na spravodlivý proces tým, že sa bezdôvodne a v rozpore so zákonom vôbec nezaoberal, a to ako v odvolacom, tak aj v dovolacom konaní otázkou rozporu kúpnych zmlúv so zákonom, pričom tak mal konať *ex officio*. Argumentoval tým, že najvyšší súd (tu ako súd odvolací) v napadnutom rozsudku z 1. októbra 2020 neposudzoval kúpne zmluvy týkajúce sa ich absolútnej neplatnosti, a tak s poukazom na už v minulosti vydané odlišné rozhodnutie (v konaní medzi rovnakými sporovými stranami) išlo v tomto prípade o prekvapivé rozhodnutie. Tvrdí, že napadnutými rozsudkami bolo porušené jeho právo na riadne odôvodnenie rozhodnutí, resp. zákaz procesnej arbitrárnosti, pretože nimi najvyšší súd neposkytol logicky udržateľné odpovede na ním nastolené otázky týkajúce sa absolútnej neplatnosti kúpnych zmlúv, ich počiatočnej nemožnosti plnenia, obchádzania zákona, rozporu s dobrými mravmi a toho, že si v nich žalobca uplatnil ako spôsob platenia neexistujúcu pohľadávku. Namieta tiež, že nedošlo k aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka o neplatnosti právnych úkonov.

7. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku z 30. novembra 2022 zároveň sťažovateľ namietal, že s poukazom na ním koncipované dovolanie najvyšší súd (tu ako súd dovolací) posudzoval kúpne

zmluvy výlučne z hľadiska, či je možné kúpne zmluvy, resp. kúpnu zmluvu považovať za neplatnú, ak nedošlo k úhrade kúpnej ceny. Namietal, že došlo ku kliešteniu, resp. k neprípustnému zúženiu jeho argumentácie uvedenej v dovolaní. V tejto súvislosti poukázal na to, že nezaplatenie kúpnej ceny nebolo hlavným argumentom, tým len chcel preukázať absenciu dobromyseľnosti žalobcu o tom, že je skutočným vlastníkom predmetných nehnuteľností.

8. Ďalej sťažovateľ namietal, že najvyšší súd v oboch napadnutých rozsudkoch dospel k záveru o platnosti kúpnych zmlúv, a to napriek tomu, že tento záver je rozporný s predchádzajúcou vlastnou rozhodovacou činnosťou najvyššieho súdu. K tomu uviedol, že v tom istom spore (o vylúčenie nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu) rozhodoval najvyšší súd ako o prejudiciálnej otázke o platnosti kúpnych zmlúv a v rozsudku sp. zn. 5Obo/39/2013 z 22. januára 2015 určil, že sú neplatné. V tejto súvislosti zároveň argumentoval, že aj keď následne došlo k zrušeniu uvedeného rozsudku rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1ObdoV/12/2015 z 30. júna 2016 (k jeho zrušeniu došlo z dôvodu nesprávne obsadeného senátu a neupovedomenia strán sporu o dátume, čase a mieste vyhlásenia rozsudku), tak s poukazom na jeho zrušenie „len“ z procesných dôvodov, v merite veci sa mal najvyšší súd aj v ďalšom konaní riadiť záverom o neplatnosti kúpnych zmlúv. Tu zároveň namietal, že najvyšší súd sa v žiadnom z napadnutých rozsudkov ani v najmenšom nezaoberal týmito svojimi predchádzajúcimi závermi a nevysvetlil svoj odklon od už raz vysloveného záveru, že neurčitosť právneho úkonu nesie so sebou jeho neplatnosť. Tiež v tejto súvislosti vyjadril nesúhlas so záverom uvedeným v bode 67 odôvodnenia napadnutého rozsudku z 30. novembra 2022, a to že v odvolacom konaní nedošlo k vade konania spočívajúcej v opätovnom prehodnotení dôkazov a že tak nedošlo ani k porušeniu princípu právnej istoty.

9. Zároveň sťažovateľ namietal, že najvyšší súd v napadnutých rozsudkoch považoval úhradu kúpnej ceny za vedľajšie dojednanie, čo však nijak nevysvetlil. Poukázal pritom na § 601 až § 610 Občianskeho zákonníka a doplnil, že najvyšší súd tento svoj záver nepodporil žiadnym judikátom alebo inými závermi, ktoré by odôvodnili tento pre sťažovateľa prekvapivý záver. Dodal, že až do vydania napadnutého rozsudku z 1. októbra 2020 sa najvyšší súd v doterajšom priebehu konania ani len nezmienil o tom, že by považoval spôsob úhrady kúpnej ceny len za vedľajšie dojednanie a že tak nejde o neurčitosť právneho úkonu spôsobujúcu absolútnu neplatnosť kúpnych zmlúv. Tiež namietal, že sa najvyšší súd nezaoberal ani námietkou počiatočnej nemožnosti plnenia zo strany žalobcu z dôvodu, že kúpne ceny mali byť uhradené zápočtom neexistujúcej pohľadávky. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku z 1. októbra 2020 namietal aj to, že ho najvyšší súd neupozornil na to, že nebude posudzovať kúpne zmluvy podľa § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka o platnosti právnych úkonov, tak ako ich posudzoval prvoinštančný súd, a nevyzval ho na vyjadrenie. Podľa sťažovateľa sa v danom prípade mal uplatniť postup podľa § 382 CSP.

10. Sťažovateľ uviedol, že najvyšší súd dospel v otázke vyhodnotenia ne/platnosti kúpnych zmlúv k odlišnému záveru (oproti záveru uvedenému v rozsudku najvyššieho súdu pod sp. zn. 5Obo/39/2013 z 22. januára 2015) na základe vyhodnotenia ďalších dôkazov (výpoveď svedka, výpis z uznesenia zo 7. riadnej schôdze predstavenstva úpadcu, po zohľadnení právoplatných rozhodnutí Okresného súdu Svidník a tiež listu právneho zástupcu JEDNOTA, s. d. Bardejov z 12. januára 2018). Namietal, že pre tento svoj „obrat“ však neposkytol relevantné a logické vysvetlenie.

11. Sťažovateľ namietol tiež nevysporiadanie sa so závermi uvedenými v predchádzajúcich rozhodnutiach o neexistencii pohľadávky, resp. so závermi o tom, že žalobca nie je veriteľom úpadcu. Zároveň podľa jeho názoru došlo k zužujúcemu hodnoteniu absolútnej neplatnosti kúpnych zmlúv, a to len s ohľadom na to, či došlo alebo nedošlo k úhrade kúpnej ceny, o čom sa dozvedel až z napadnutého rozsudku z 1. októbra 2020 a reagovať na to nemohol skôr než v dovolaní.

12. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v rámci argumentácie (avšak bez zohľadnenia tejto skutočnosti v petite) namieta aj prietahy, a to podľa sťažovateľa v konaní vedenom pod sp. zn. 5Obo/7/2019. Uviedol, že prietahy vidí v tom, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 1ObdoV/12/2015 z 30. júna 2016 zrušil rozsudok najvyššieho súdu č. k. 5Obo/39/2013-430 z 22. januára 2015 a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie namiesto toho, aby o veci sám rozhodol. V dôsledku tohto podľa sťažovateľa nesprávneho postupu (keď podľa názoru sťažovateľa mal najvyšší súd po zrušení rozsudku už sám rozhodnúť) malo dôjsť k prietahom v období od 30. júna 2016 až do 1. októbra 2020 (teda do vydania napadnutého rozsudku z 1. októbra 2020).

13. Na záver s poukazom na bod 75 odôvodnenia napadnutého rozsudku z 30. novembra 2022 namietal, že zo strany dovolacieho súdu došlo pod pojmom „unifikovanie položenej dovolacej otázky“ predloženej sťažovateľom k jej úplnej zmene, čo je v rozpore s právnym poriadkom a popiera to jeho právo na spravodlivý proces. Argumentuje, že dovolacím súdom došlo k okliešteniu z pôvodne štyroch základných bodov len na jeden, ktorý si sám vybral.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 listiny, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 11 ods. 3 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými rozsudkami.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým rozsudkom z 1. októbra 2020:

15. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o ústavných sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na princípe subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy). Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne ústavnú sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie. Z uvedeného vyplýva, že v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu. Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj (v tomto prípade mimoriadny) opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, ktorých porušenie

sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 229/2022).

16. Ako vyplýva z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh, sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku z 1. októbra 2020 dovolanie, o ktorom bolo (meritórne) rozhodnuté napadnutým rozsudkom z 30. novembra 2022 tak, že ním najvyšší súd sťažovateľovo dovolanie zamietol. Sťažovateľ teda mal vo vzťahu k napadnutému rozsudku z 1. októbra 2020 k dispozícii právny prostriedok na ochranu svojich práv, ktorý aj využil.

17. Zároveň aj zo samotného znenia § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyplýva, že ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. S poukazom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práva na konanie bez zbytočných prietáhov:

18. Sťažovateľ v časti ústavnej sťažnosti označenej ako „*VI. Porušenie práva Sťažovateľa na spravodlivý proces*“ a v rámci nej v časti označenej ako „*c) prietahy v konaní pred odvolacím súdom (5Obo/7/2019)*“ namietol aj existenciu prietáhov v postupe najvyššieho súdu (ako je bližšie rozvedené v bode 12 tohto rozhodnutia).

19. K tejto časti ústavný súd poukazuje na to, že ústavná sťažnosť sťažovateľa je nedostatočná, pretože jej chýba relevantné ústavnoprávne odôvodnenie [§ 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde] vzťahujúce sa na napadnutý postup odvolacieho súdu. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností však v zmysle zákona o ústavnom súde musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty, a to tak, aby konkrétnym vecným okolnostiam bolo adresne priraditeľné porušenie niektorého zo sťažovateľom označených práv. Konanie podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sa už pri jeho začatí vyznačuje bezvýnimčným uplatňovaním dispozičnej zásady, a preto ústavný súd nie je oprávnený „doplňať“ vlastným hodnotením sťažnosti ako celku taký petit sťažnosti, resp. jej odôvodnenie, ktoré nespĺňajú požiadavky kladené na ich kvalitu zákonom o ústavnom súde (I. ÚS 683/2022, ZNaU 96/2022). V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej absencia zmysluplného, ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca ústavnej sťažnosti spôsobuje nedostatok zákonom ustanovenej náležitosti podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde a je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (IV. ÚS 124/08, III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 225/2016, III. ÚS 313/2016, I. ÚS 291/2017, III. ÚS 570/2017, IV. ÚS 91/2018, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020, I. ÚS 229/2022).

20. Zároveň ústavný súd odkazuje aj na to, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľov. Uvedený názor vychádza

z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (II. ÚS 287/2021).

21. Ako však jednoznačne vyplýva z okolností veci, už v čase doručenia ústavnej sťažnosti bolo vydané jednak rozhodnutie najvyššieho súdu v rámci tohto odvolacieho konania (napadnutý rozsudok z 1. októbra 2020), ale bolo už rozhodnuté aj o dovolaní sťažovateľa (napadnutým rozsudkom z 30. novembra 2022). Preto by ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti mohol odmietnuť aj ako oneskorene podanú podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie napadnutým rozsudkom z 30. novembra 2022:

22. V zmysle konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 84/2020).

23. K zákonnej povinnosti všeobecných súdov náležite a presvedčivo odôvodniť ich rozhodnutia ústavný súd už v minulosti judikoval, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 57/2019). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

24. S poukazom na uvedené východiská ústavný súd pristúpil k prieskumu ústavnou sťažnosťou napadnutého rozsudku z 30. novembra 2022.

25. Pretože je sťažovateľovi odôvodnenie tohto napadnutého rozsudku dostatočne známe, ústavný súd ho preto na tomto mieste nebude opakovane detailne rozoberať. Pre zodpovedanie sťažnostných námietok sťažovateľa preto len poukáže na jeho najpodstatnejší obsah.

26. Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd (najmä v bodoch 55 až 93 napadnutého rozsudku) aj s poukazom na závery svojho odvolacieho rozhodnutia jasne a ústavnoprávne konformne k predloženej argumentácii sťažovateľa skonštatoval, že neuniesol dôkazné bremeno preukázania existencie neplatnosti dotknutých 3 kúpnych zmlúv. Vo svojom odôvodnení sa v tejto súvislosti venoval nielen otázke dojednávania o spôsobe úhrady kúpnej ceny (ako to v rámci argumentácie predkladá sťažovateľ). K tomuto záveru najvyšší súd

dospel aj po zohľadnení sťažovateľom namietaného rozporu zmlúv so zákonom či jeho obchádzania. Nevzhladol ani rozpor s dobrými mravmi, keď skonštatoval, že sťažovateľom tvrdená absencia odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku týkajúca sa otázky dobrých mravov nebola prieskumom v dovolacom konaní zistená. Zo záverov odvolacieho rozsudku jednoznačne vyplýva, že sa sťažovateľovi nepodarilo preukázať jeho tvrdenie o neplatnosti zmlúv. Skonštatoval tiež, že odvolací súd dal odpoveď aj na otázku, akým spôsobom hodnotil dôkazy, ktoré boli relevantné vo vzťahu k otázke vlastníctva vylučovaných nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu (s akcentom na doložené písomné dôkazy v súdnom spise a výsluchy svedkov). Dovolací súd uviedol, že sťažovateľom spochybnená hodnotiacia úvaha odvolacieho súdu podľa jeho zistení zodpovedá v prejednávanej spore zásadám formálnej logiky a je preskúmateľná.

27. Pokiaľ ide o ďalšiu námietku sťažovateľa týkajúcu sa neriadenia sa závermi predchádzajúceho, resp. predchádzajúcich rozhodnutí, podľa posúdenia ústavného súdu dovolací súd ani svojou argumentáciou uvedenou v bode 67 napadnutého rozsudku nezasiahol do práv sťažovateľa. Je potrebné poukázať na to, že po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia, na ktoré odkazoval sťažovateľ, došlo k vykonaniu ďalšieho dokazovania. Za ústavne konformný záver je tiež možné označiť, že postupom odvolacieho súdu nedošlo k vade konania spočívajúcej v opätovnom prehodnotení dôkazov (po tom, ako bolo predchádzajúce rozhodnutie zrušené „len“ z dôvodu procesnej vady). Procesnú vadu spočívajúcu v nesprávnom obsadení senátu odvolacieho súdu je totiž možné jednoznačne označiť za zásadné pochybenie vo veci konajúceho súdu.

28. V rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku sa dovolací súd akceptovateľným spôsobom vysporiadal aj s otázkou týkajúcou sa aplikácie jednotlivých právnych predpisov na vec sťažovateľa. Poukázal pritom na § 261 ods. 1 a 6 Obchodného zákonníka platného a účinného ku dňu uzavretia kúpnych zmlúv, ako aj na ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 39, § 48 ods. 1 a § 588). Následne popísal právne následky vznikajúce okamihom spísania súpisu, ako aj ďalšie následné povinnosti správcu. Zároveň s poukazom na zákonnú úpravu konania o vylučovacej žalobe a s odvolaním sa na záver uznesenia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 193/2019 z 3. júla 2019, že vylučovaciu žalobu je potrebné odlišovať od žaloby na určenie vlastníckeho práva uzavrel, že súd rozhodujúci o excindácii, resp. o vylúčení majetku zahrnutého do súpisu konkurznej podstaty je pri prejudiciálnom skúmaní vlastníckeho práva nezávislý. A to aj od prípadného rozhodnutia súdu o určení vlastníckeho práva, ktoré nie je takou právnou skutočnosťou, ktorá by mala za následok automatické vylúčenie veci zo súpisu majetku z konkurznej podstaty.

29. Odôvodnenie ako celok tak s poukazom na uplatnené dovolacie dôvody nevykazuje znaky svojvôle či arbitrárnosti alebo že by ním dovolací súd odignoroval podstatu sporu.

30. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realita by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 358/2019).

31. Po preskúmaní napadnutého rozsudku tak ústavný súd nevzhladol dôvod na konštatovanie porušenia sťažovateľom namietaných práv. Zároveň poznamenáva, že ani skutočnosť, že sa s názorom všeobecného súdu vo všeobecnosti nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o protiústavnosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade

so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (I. ÚS 113/2022). Obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) teda nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08). Preto ústavný súd v tejto časti odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.4. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok a práva na ochranu majetku napadnutým rozsudkom z 30. novembra 2022:

32. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zároveň namietal aj porušenie základného práva vlastníť majetok garantovaného čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 11 ods. 3 listiny, ako aj práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. „Článkom 20 ods. 1 ústavy sa vlastníčkovi priznáva len ochrana majetku, ktorý nadobudol v súlade s platným právnym poriadkom.“ (PL. ÚS 33/95) „Tento článok ústavy nevyhlasuje za základné ľudské právo vlastníctvo samotné, ale právo byť vlastníkom, t. j. právo nadobúdať vlastníctvo. Vzťahuje sa na štátnych občanov Slovenskej republiky, cudzincov, právnické osoby slovenské i zahraničné a aj štát. Výklad tohto ustanovenia však neznamená, že každý má právo vlastníť akýkoľvek majetok... Uvedené ustanovenie ústavy treba vykladať tak, že každý má právo vlastníť majetok, ktorý ústavou alebo zákonom Slovenskej republiky nie je z tohto vlastníctva vylúčený.“ (PL. ÚS 38/95).

33. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že z napadnutého rozsudku z 30. novembra 2022 nemožno vyvodiť nič, čo by signalizovalo, že by ním mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do už uvedených práv sťažovateľa, a preto odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ústavnú sťažnosť aj v tejto časti.

34. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 6. februára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu